EUROOPA KOHTU OTSUS (esimene koda)

23. veebruar 2006 *

Kohtuasjas C-122/04,

mille esemeks on 5. märtsil 2004 EÜ artikli 230 alusel esitatud tühistamishagi,

Euroopa Ühenduste Komisjon, esindajad: C.-F. Durand ja M. van Beek, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis,

hageja,

versus

Euroopa Parlament, esindajad: K. Bradley ja M. Gómez-Leal, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis,

Euroopa Liidu Nõukogu, esindajad: I. Díez Parra ja M. Balta, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis,

kostjad,

* Kohtumenetluse keel: prantsuse.

keda toetavad

Hispaania Kuningriik, esindaja: M. Muñoz Pérez, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis,

Soome Vabariik, esindaja: T. Pynnä, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis,

menetlusse astujad,

EUROOPA KOHUS (esimene koda),

koosseisus: koja esimees P. Jann, kohtunikud N. Colneric (ettekandja), J. N. Cunha Rodrigues, M. Ilešič ja E. Levits,

kohtujurist: L. A. Geelhoed,
kohtusekretär: vanemametnik M. Ferreira,

arvestades kirjalikus menetluses ja 30. juuni 2005. aasta kohtuistungil esitatut,

olles 15. septembri 2005. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

otsuse

1 Euroopa Ühenduste Komisjon palub oma hagiavalduses Euroopa Kohtul tühistada Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. novembri 2003. aasta määruse (EÜ) nr 2152/2003 metsade ja keskkonna vastastikuse mõju seire kohta ühenduses (Forest Focus) (ELT L 324, lk 1; ELT eriväljaanne 03/41, lk 285-292, edaspidi „Forest Focuse määrus") artikli 17 lõige 2 osas, milles see nõuab Forest Focus programmi rakenduseeskirjade vastuvõtmisel nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsuses 1999/468/EÜ (EÜT L 184, lk 23; ELT eriväljaanne 01/03, lk 124, edaspidi „teine komitoloogiaotsus"), millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused, artiklis 5 sätestatud regulatiivkomitee menetluse kasutamist, ja säilitada mainitud määruse kehtivus kuni selle muutmiseni võimalikult lühikese aja jooksul pärast Euroopa Kohtu otsuse tegemist.

2 Euroopa Kohtu president andis 15. juuli 2004. aasta määrusega Hispaania Kuningriigile ja Soome Vabariigile loa astuda menetlusse Euroopa Parlamendi ja Euroopa Liidu Nõukogu nõuete toetuseks.

Õiguslik raamistik

EÜ asutamisleping

3 EÜ artikli 202 kolmanda taande kohaselt:

„Nõukogu, selleks et tagada käesolevas lepingus seatud eesmärkide saavutamine ning kooskõlas käesoleva lepingu sätetega:

[...]

— annab komisjonile nõukogu vastuvõetavates õigusaktides volitused rakendada nõukogu kinnitatud eeskirju. Nõukogu võib kehtestada nimetatud volituste kasutamise kohta teatud nõudmisi. Samuti võib nõukogu erijuhtudel jätta endale õiguse kasutada vahetult ise rakendamisvolitusi. Eespool märgitud menetlused peavad olema kooskõlas põhimõtete ja eeskirjadega, mis nõukogul tuleb eelnevalt komisjoni ettepaneku põhjal pärast Euroopa Parlamendi arvamuse saamist ühehäälselt kindlaks määrata."

Teine komitoloogiaotsus

4 Teine komitoloogiaotsus võeti vastu EÜ artikli 202 kolmanda taande alusel.

5 See vahetas välja nõukogu 13. juuli 1987. aasta otsuse 87/373/EMÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused (EÜT L 197, lk 33).

6 Teise komitoloogiaotsuse artikli 2 kohaselt:

„Rakendusmeetmete vastuvõtmisel kasutatava menetluse valik põhineb järgmistel kriteeriumidel:

a) korralduskomitee menetlust kasutades tuleks vastu võtta korraldusmeetmed, näiteks sellised, mis on seotud ühise põllumajanduspoliitika ja ühise kalanduspoliitika rakendamisega või oluliselt eelarvet mõjutavate programmide rakendamisega;

b) regulatiivkomitee menetlust kasutades tuleks vastu võtta üldmeetmed, mis on mõeldud rakendama põhiaktide olulisi sätteid, kaasa arvatud meetmed, mis käsitlevad inimeste, loomade ja taimede tervise ja ohutuse kaitset;

kui põhiakt näeb ette, et selle teatavaid vähemolulisi sätteid võib kohandada või ajakohastada rakendusmenetlusega, tuleks sellised meetmed vastu võtta regulatiivkomitee menetlust kasutades;

c) nõuandemenetlust kasutatakse alati, kui seda peetakse kõige sobivamaks, ilma et see piiraks punktide a ja b kohaldamist."

7 Kõnealuse otsuse artiklid 3-6 määratlevad vastavalt neli menetlust nimetustega „nõuandemenetlus" (artikkel 3), „korralduskomitee menetlus" (artikkel 4), „regulatiivkomitee menetlus" (artikkel 5) ja „kaitsemeetmete menetlus" (artikkel 6).

8 Mainitud otsuse artikli 4 lõike 1 ja artikli 5 lõike 1 kohaselt abistavad komisjoni korralduskomitee ja regulatiivkomitee, mis koosnevad mõlemad liikmesriikide esindajatest ja mille eesistuja on komisjoni esindaja.

9 Teise komitoloogiaotsuse artikli 4 lõiked 3 ja 4 näevad ette:

„3. Komisjon võtab meetmed vastu ning neid kohaldatakse viivitamata, ilma et see piiraks artikli 8 kohaldamist. Kui aga meetmed ei ole komitee arvamusega kooskõlas, teatab komisjon sellest viivitamata nõukogule. Sellisel juhul võib komisjon vastuvõetud meetmete kohaldamise edasi lükata põhiaktis määratud tähtajaks, mis ei tohi ühelgi juhul ületada kolme kuud alates teatamiskuupäevast.

4. Lõikes 3 ettenähtud tähtaja jooksul võib nõukogu kvalifitseeritud häälteenamusega teha teistsuguse otsuse."

10 Antud otsuse artikli 5 lõiked 3-6 sätestavad:

„3. Kui kavandatavad meetmed on komitee arvamusega kooskõlas, võtab komisjon need viivitamata vastu, ilma et see piiraks artikli 8 kohaldamist.

4. Kui kavandatavad meetmed ei ole komitee arvamusega kooskõlas või kui komitee ei esita oma arvamust, esitab komisjon võetavate meetmete kohta viivitamata ettepaneku nõukogule ning informeerib Euroopa Parlamenti.

5. Kui Euroopa Parlament leiab, et asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras vastuvõetud põhiakti alusel esitatud komisjoni ettepanek ületab nimetatud põhiaktis ettenähtud rakendusvolitusi, informeerib ta nõukogu oma seisukohast.

6. Nimetatud seisukohta asjakohaselt arvestades võib nõukogu kvalifitseeritud häälteenamusega teha otsuse ettepaneku kohta põhiaktis sätestatud tähtaja jooksul, mis ei tohi ühelgi juhul ületada kolme kuud alates küsimuse nõukogule suunamise kuupäevast.

Kui nõukogu on selle tähtaja jooksul kvalifitseeritud häälteenamusega väljendanud, et ta on ettepaneku vastu, vaatab komisjon selle uuesti läbi. Komisjon võib esitada nõukogule muudetud ettepaneku, taasesitada oma ettepaneku või esitada seadusandliku ettepaneku asutamislepingu alusel.

Kui nimetatud tähtaja möödumisel ei ole nõukogu ettepandud rakendusakti vastu võtnud ega väljendanud oma vastuseisu rakendusmeetmete ettepanekule, võtab ettepandud rakendusakti vastu komisjon."

11 Teise komitoloogiaotsuse artikkel 7 puudutab komiteesid.

12 Kõnealuse otsuse artikkel 8 puudutab olukorda, milles Euroopa Parlament märgib, et rakendusmeetme eelnõu ületab põhiaktis ettenähtud rakendusvolitusi.

Forest Focuse määrus

13 Forest Focuse määrus võeti vastu EÜ artikli 175 alusel.

14 Selle artikli 1 kohaselt „[kehtestatakse] käesolevaga [...] laiapõhjaline, ühtlustatud, terviklik ja pikaajaline ühenduse tegevuskava metsade seisundi seireks (edaspidi „tegevuskava"), mille eesmärk on:

a) jätkata ja edasi arendada:

— õhusaaste ja õhusaaste mõju ning teiste metsi mõjutavate tingimuste ja tegurite, nagu biootiliste ja abiootiliste ning inimtekkeliste tegurite seiret,

— metsatulekahjude ning nende põhjuste ja tagajärgede seiret,

— metsatulekahjude vältimist;

b) hinnata pinnase, süsiniku sidumise, kliimamuutuste mõju, bioloogilise mitmekesisuse ja metsade kaitsefunktsiooni seire vajadust ning arendamist;

c) hinnata pidevalt metsade seisundile antud hinnangutes seiretegevuse tõhusust ning seiretegevuse edasiarendamist.

[...]"

15 Kõnealuse määruse artikli 2 lõike 1 kohaselt:

„Tegevuskava näeb ette tegevused, mille eesmärk on:

a) edendada andmete ühtlustatud kogumist, käitlemist ja hindamist;

b) parandada andmete hindamist ja edendada integreeritud andmete hindamist ühenduse tasandil;

c) parandada tegevuskava alusel kogutud andmete ja teabe kvaliteeti;

d) edasi arendada tegevuskavas ettenähtud seiretegevust;

e) parandada teadmisi metsadest, eriti looduslike ja inimtekkeliste tegurite survest;

f) uurida metsatulekahjude dünaamikat ja nende põhjusi ning mõju metsadele;

g) arendada näitajaid ja meetodeid riski hindamiseks mitmekordse surve korral ajas ja ruumis.

16 Forest Focuse määruse 2. jaos pealkirjaga „Seire ja vahendid tegevuskava parandamiseks ja arendamiseks" ja 3. jaos pealkirjaga „Riiklikud programmid, koordineerimine ja koostöö" sisalduvad vastavalt artiklid 4—7 ja 8—11.

17 Forest Focuse määruse artikkel 12 sätestab, et tegevuskava hõlmab nelja aastat alates 1. jaanuarist 2003 kuni 31. detsembrini 2006.

18 Antud määruse artikkel 13 sätestab, et finantsraamistik tegevuskava elluviimiseks aastatel 2003–2006 on 61 miljonit eurot, millest 9 miljonit eurot võib kasutada tulekahjude vältimise meetmeteks.

19 Sama määruse kaheksateistkümnenda põhjenduse kohaselt:

„Käesoleva määrusega kehtestatakse programmi kogu kehtivuse ajaks finantsraamistik, mis on eelarvepädevatele institutsioonidele iga-aastase eelarvemenetluse ajal peamine juhis Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni 6. mai 1999. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe (eelarvedistsipliini ja eelarvemenetluse parandamise kohta) punktis 33 määratletud tähenduses."

20 Forest Focuse määruse kahekümne neljanda põhjenduse kohaselt:

„Käesoleva määruse rakendamiseks vajalikud üldmeetmed tuleks vastu võtta vastavalt [teisele komitoloogiaotsusele]."

21 Sama määruse artikli 17 lõige 2 näeb ette:

„Kui viidatakse käesolevale lõikele, kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 5 ja 7, võttes arvesse selle artiklis 8 sätestatut.

[...]"

22 Selle sätte kohaldamisalasse kuuluvad järgmised Forest Focuse määruse sätted:

„*Artikkel 4*

1. Määruse (EMÜ) nr 3528/86 (nõukogu 17. novembri 1986. aasta määrus ühenduse metsade kaitse kohta õhusaaste eest (EÜT L 326, lk 2)) saavutustele tuginedes peab tegevuskava:

a) säilitama ja edasi arendama vaatluspunktide süstemaatilist võrku, mille abil viia läbi korrapärast seiret metsade seisundi kohta esindatava teabe kogumiseks;

b) säilitama ja edasi arendama seirealade võrku, millel tehakse intensiivset ja pidevat metsaseiret.

2. Lõike 1 üksikasjalikud rakenduseeskirjad võetakse vastu artikli 17 lõikes 2 osutatud korras.

Artikkel 5

1. Määruse (EMÜ) nr 2158/92 (nõukogu 23. juuli 1992. aasta määrus ühenduse metsade kaitse kohta tulekahjude eest (EÜT L 217, lk 3)) saavutustele tuginedes säilitab ja arendab tegevuskava edasi infosüsteemi ühenduse tasandil võrreldava teabe kogumiseks metsatulekahjude kohta.

2. Tegevuskava lubab liikmesriikidel läbi viia uuringuid metsatulekahjude põhjuste väljaselgitamise ja metsatulekahjude dünaamika kohta, samuti nende mõju kohta metsadele. Need uuringud täiendavad metsatulekahjudega seotud tegevusi ja meetmeid, mida teostatakse vastavalt otsusele 1999/847/EÜ (nõukogu 9. detsembri 1999. aasta otsus millega kehtestatakse ühenduse kodanikukaitsealane tegevusprogramm (EÜT L 327, 53; ELT eriväljaanne 15/04, lk 371)), määrusele (EÜ) 1257/1999 (nõukogu 17. mai 1999. aasta määrus Euroopa Põllumajanduse Arendus- ja Tagatisfondi (EAGGF) toetuse kohta maaelu arendamiseks (EÜT L 160, lk 8; ELT eriväljaanne 03/25, lk 391—413)) ja määrusele (EMÜ) nr 1615/89 (nõukogu 29. mai 1989. aasta määrus millega kehtestatakse Euroopa metsanduse teabe- ja sidesüsteem (EFICS) (EÜT L 165, lk 12)).

Peale selle rahastatakse kuni 31. detsembrini 2005 teadlikkuse tõstmise kampaaniat ja tulekahjude vältimisega seotud isikute eriväljaõpet eraldi vastavalt artikli 13 lõikele 1, välja arvatud juhul, kui sellised meetmed nähakse ette maaelu arenguprogrammides.

[...]

5. Lõigete 1 ja 2 üksikasjalikud rakenduseeskirjad võetakse vastu artikli 17 lõikes 2 osutatud korras.

Artikkel 6

1. Artikli 1 lõike 1 punktis b sätestatud eesmärgi saavutamiseks arendatakse tegevuskava uuringute, eksperimentide, näidisprojektide, proovitestide ja uute seirealaste tegevuste rakendamise abil. Komisjon arendab tegevuskava koostöös liikmesriikidega, eelkõige eesmärgiga:

a) parandada teadmisi metsade ja muu metsamaa seisundist, samuti nende seisundi ning looduslike ja inimtekkelistest surveteguritе vahelistest suhetest;

b) hinnata kliimamuutuste mõju metsadele ja muule metsamaale, sealhulgas nende bioloogilisele mitmekesisusele ning nende seosele süsiniku sidumise ja pinnasega;

c) olemasolevaid näitajaid arvesse võttes teha kindlaks ökosüsteemi kesksed struktuurilised ja funktsionaalsed elemendid, mida kasutatakse näitajatena metsade bioloogilise mitmekesisuse olukorra ja suundumuste ning metsade kaitsefunktsioonide hindamiseks.

2. Paralleelselt lõikes 1 sätestatud meetmetega võivad liikmesriigid komisjoni taotlusel või omal algatusel teha uuringuid, eksperimente, näidisprojekte või viia läbi seire katseetapi.

3. Lõigetes 1 ja 2 sätestatud meetmed aitavad välja selgitada uusi seiretegevuse võimalusi tegevuskava alusel, mis toetaks olulisel määral teabe- ja seirevajadusi artikli 1 lõike 1 punktis b loetletud valdkondades. Nende tegevuste rakendamist käsitatakse ühe osana artiklis 18 osutatud läbivaatamisest. Komisjon võtab tegevuskava arendamisel arvesse nii teaduslikke kui finantsvajadusi ja -piiranguid.

4. Lõigete 1, 2 ja 3 üksikasjalikud rakenduseeskirjad, kaasa arvatud otsused uue seiretegevuse kohta võetakse vastu artikli 17 lõikes 2 osutatud korras.

Artikkel 7

1. Artikli 1 lõike 1 punktis c sätestatud eesmärkide saavutamiseks ja lisaks artiklis 5 sätestatud tegevustele teeb komisjon koostöös liikmesriikidega uuringuid, eksperimente ja näidisprojekte eesmärgiga:

a) edendada andmete ühtlustatud kogumist, käitlemist ja hindamist ühenduse tasandil;

b) parandada andmete hindamist ühenduse tasandil;

c) parandada tegevuskava alusel kogutud andmete ja teabe kvaliteeti.

[...]

3. Lõike 1 üksikasjalikud rakenduseeskirjad võetakse vastu artikli 17 lõikes 2 osutatud korras.

Artikkel 8

1. Artiklites 4 ja 5, artikli 6 lõigetes 2 ja 3 ning artikli 7 lõikes 2 ettenähtud tegevusi rakendatakse riiklike programmide alusel, mille liikmesriigid koostavad kaheks aastaks.

2. Riiklik programm esitatakse komisjonile 60 päeva jooksul pärast käesoleva määruse jõustumist ja edaspidi iga kolmeaastase perioodi alguskuupäevale eelneva aasta 1. novembril.

3. Liikmesriigid kohandavad komisjoni heakskiidul oma riiklikke programme, et eelkõige võimaldada nende kehtestamisel vastavalt artiklile 6 väljatöötatud seiretegevuse laiendamist.

4. Riiklikud programmid esitatakse komisjonile koos eelhinnanguga. Artiklis 12 märgitud perioodi kolmanda aasta lõpus teevad liikmesriigid vahehindamise ja selle perioodi lõpus järelhindamise.

5. Komisjon otsustab esitatud riiklike programmide või nende heakskiidetud kohanduste alusel abikõlblike kulude finantstoetuse.

6. Lõigete 1–5 üksikasjalikud rakenduseeskirjad võetakse vastu artikli 17 lõikes 2 osutatud korras, võttes arvesse riiklikke, Euroopa ja rahvusvahelisi seiremehhanisme, et vältida täiendavat halduskoormust.

Artikkel 9

[...]

3. Komisjon moodustab teadusliku nõuanderühma, mis abistab alalist metsakomiteed tema töö ettevalmistamisel, eelkõige artiklis 6 viidatud tegevuskava arendamisel.

[...]

6. Lõike 3 üksikasjalikud rakenduseeskirjad võetakse vastu artikli 17 lõikes 2 osutatud korras.

Artikkel 10

1. Artiklites 4, 5 ja artikli 6 lõikes 3 viidatud tegevuste ühtlustamiseks ja andmete võrreldavuse tagamiseks määratakse käsiraamatutes kohustuslikud ja valikparameetrid, nähakse ette seiremeetodid ning andmete edastamiseks kasutatav andmete vorming. Käsiraamatud peaksid tuginema olemasolevatele süsteemidele, kui need on kättesaadavad ja vajalikud.

2. Lõike 1 üksikasjalikud rakenduseeskirjad võetakse vastu artikli 17 lõikes 2 osutatud korras.

Artikkel 14

1. Liikmesriigid määravad toimevõime ja finantssuutlikkuse alusel pädevad organid, kes juhivad heakskiidetud programmis ettenähtud tegevusi. Need organid võivad olla nii riiklikud ametiasutused kui ka muud asutused, arvestades avalikke teenuseid osutavate ja piisavaid finantsgarantiisid esitavate eraõiguslike asutuste heakskiitmist komisjoni poolt ning kooskõla käesoleva lõike üksikasjalike rakenduseeskirjadega.

2. Piiramata olemasolevaid pädevaid asutusi, määravad liikmesriigid asutused ja ametid, kes on volitatud rakendama vastavalt käesolevale määrusele võetud meetmeid.

3. Liikmesriigid vastutavad ühenduse rahalise toetuse usaldusväärse ja tõhusa haldamise eest. Selleks võtavad nad vastu vajalikud sätted, et:

a) tagada ühenduse rahastatud tegevuste tegelik ja nõuetekohane elluviimine, kindlustades ühenduse rahalise toetuse nähtavuse;

b) vältida igasugust eeskirjade eiramist;

c) hüvitada eeskirjade eiramise või hooletuse tagajärjel kaotatud summad;

d) tagada lõikes 1 nimetatud organite nõuetekohased sisemised haldus- ja kontrollsüsteemid;

e) kui lõikes nimetatud organid ei ole avalik-õiguslikud üksused, annavad liikmesriigid neile riigigarantii.

4. Liikmesriigid annavad komisjonile mis tahes vajalikku teavet ja kehtestavad korra, mis hõlbustavad kontrollimist, sealhulgas kohapealset inspekteerimist komisjoni või Euroopa Kontrollikoja poolt, mida komisjon peab vajalikuks seoses ühendusepoolse rahastamise korraldamisega. Liikmesriigid teatavad komisjonile selleks kehtestatud korrast.

5. Lõigete 1–4 üksikasjalikud rakenduseeskirjad võetakse vastu artikli 17 lõikes 2 osutatud korras.

Artikkel 15

1. Liikmesriigid edastavad igal aastal nimetatud asutuste ja ametite kaudu komisjonile tegevuskava kohaselt kogutud andmed koos aruandega nende kohta.

Andmed on geograafiliselt määratletud ja esitatud komisjonile arvutisidevõrgu ja/või elektrooniliste seadmete vahendusel. Komisjon kehtestab tihedas koostöös liikmesriikidega andmete edastamiseks vajaliku vormi ja üksikasjad.

[...]

4. Lõike 1 üksikasjalikud rakenduseeskirjad võetakse vastu artikli 17 lõikes 2 osutatud korras.

Artikkel 16

[...]

3. Iga liikmesriik koostab aruande artikli 6 lõikes 3 nimetatud seiretegevuse kohta pärast selle sisseseadmist.

Juhised aruande koostamiseks ja aruandeperioodiks võetakse vastu artikli 17 lõikes 2 osutatud korras."

23 Forest Focuse määruse vastuvõtmisel tegi komisjon avalduse, milles ta märkis:

„Kuna ettepanekus esitatud meetmed puudutavad programme, millel on oluline mõju eelarvele, siis arvab komisjon, et need tuleb vastu võtta korralduskomitee menetlust kasutades."

Hagi

24 Oma hagi põhjendades toetub komisjon ainult ühele väitele, mille kohaselt ei ole parlament ja nõukogu täitnud põhjendamiskohustust.

Komisjoni argumendid

25 Komisjoni hinnangul ei ole järgitud teise komitoloogiaotsuse artiklis 2 kehtestatud kriteeriume.

26 Komisjoni arvates on Forest Focuse määruse alusel kehtestatavad rakendusmeetmed tegevuskava puudutavad korraldusmeetmed. Ühenduse programmide rakendamisel on põhimõtteliselt kohaldatav ainult korralduskomitee menetlus või võimaluse korral nõuandemenetlus.

27 Tema väitel kuuluvad programmi rakendamise korral isegi üldiselt väljendatud rakendusmeetmed, mis on tihedalt seotud selle programmi haldamise ja rakendamisega, teise komitoloogiaotsuse artikli 2 punkti a kohaldamisalasse.

28 Komisjoni hinnangul on selle otsuse artikli 2 punkti b alusel regulatiivkomitee kehtestatavad meetmed suunatud mitte lihtsalt taimede kui selliste ohutuse kaitsele, vaid eelkõige tarbijate ohutuse tagamisele, ükskõik kas taimi tarbitakse otse või

kaudselt loomade vahendusel. Parlamendi õigusakti rakenduseeskirju, mille peamine eesmärk on keskkonna ja mitte põllumajanduse kaitse, nagu ka antud juhul, ei saa pidada taimede ohutust tagavateks meetmeteks. See on veelgi enam tõsi, kuna Forest Focuse määruse alusel kehtestatavad rakendusmeetmed ei puuduta mitte mingil moel metsi endid, vaid selliste tegevuste elluviimise üksikasju, mida võidakse rahastada ühenduse eelarvest.

29 Komisjon lisab, et Forest Focus määruses sätestatud meetmed on olemuselt täpsed samasugused nagu need, mis on kehtestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. juuli 2000. aasta määruses (EÜ) nr 1655/2000 keskkonna rahastamisvahendi (LIFE) kohta (EÜT L 192, lk 1; ELT eriväljanne 15/05, lk 121—129; edaspidi „LIFE määrus"), mis oli vaatluse all Euroopa Kohtu 21. jaanuari 2003. aasta otsuses kohtuasjas C-378/00: komisjon *vs.* parlament ja nõukogu (LIFE kohtuotsus) (EKL 2003, lk I-937).

30 Komisjon väidab eespool viidatud LIFE kohtuotsuse punktidele 53 ja 54 osundades, et kui ühenduse seadusandja võib komisjonile rakendusvolitusi andva põhiakti vastuvõtmisel kalduda kõrvale teises komitoloogiaotsuses määratletud kriteeriume seda põhjendamata, siis seab see ohtu komitee tüübi valiku suurema järjepidevuse ja ennustatavuse eesmärgi.

31 Tema hinnangul ei lisa Forest Focuse määruse kahekümne neljandas põhjenduses sõna „üld-" ühtegi täiendavat põhjendust võrreldes tavapärase, kõikides komitoloogiat ette nägevates määrustes esineva põhjendusega. Järelikult on nõukogu ja parlament rikkunud põhjendamiskohustust, mis kaasneb valikuga kasutada erinevat menetlust kui see, mis tuleneb teise komitoloogiaotsuse artiklis 2 esitatud kriteeriumitest.

Euroopa Kohtu hinnang

32 Eespool viidatud LIFE kohtuotsuse punktidest 49 ja 56 nähtub, et kuigi teise komitoloogiaotsuse artiklis 2 sätestatud kriteeriumid ei ole siduvad, peab ühenduse seadusandja põhjendama oma valikut, kui ta kaldub komiteemenetluse valikul nendest kõrvale.

33 Järelikult tuleb kõigepealt hinnata, kas ühenduse seadusandja valik vastab antud juhul kõnealuse otsuse artikli 2 punktis b sätestatud kriteeriumidele.

34 Selle sätte esimese lõigu kohaselt tuleb regulatiivkomitee menetlus valida siis, kui on vaja vastu võtta üldmeetmed, mis on mõeldud rakendama põhiakti olulisi sätteid.

35 Selle mõiste vastand on teise komitoloogiaotsuse artikli 2 punktis a esitatud mõiste „korraldusmeetmed". Nimetatud meetmete hulka kuuluvad eelkõige sellised meetmed, mis on seotud oluliselt eelarvet mõjutavate programmide rakendamisega.

36 Siinkohal tuleb meenutada, et teine komitoloogiaotsus võeti vastu EÜ artikli 202 kolmanda taande alusel.

37 Rakendamine hõlmab selle artikli tähenduses nii rakendusnormide väljatöötamist kui normide kohaldamist üksikjuhtumitele kasutades selleks üksikakte (vt 24. oktoobri 1989. aasta otsus kohtuasjas 16/88: komisjon *vs.* nõukogu, EKL 1989, lk 3457, punkt 11).

38 Kui üksikmeetmed kuuluvad üksnes teise komitoloogiaotsuse artikli 2 punkti a kohaldamisalasse, siis üldmeetmed võivad kuuluda selle artikli mõlema punkti kohaldamisalasse.

39 Eespool viidatud LIFE kohtuotsuse punktis 61 nõustus kohus kohtujuristi ettepanekuga, mille kohaselt juhised, millega sätestati projektide antud programmist rahastamise tingimused, olid tihedalt seotud selle programmi rakendamisega ega kujutanud endast seega „üldmeetmeid, mis on mõeldud rakendama põhiakti olulisi sätteid" teise komitoloogiaotsuse artikli 2 punkti b tähenduses. Euroopa Kohus tunnistas need programmi rakendamisega seotud korraldusmeetmeteks selle otsuse artikli 2 punkti a tähenduses.

40 Kõnealuse artikli kahe esimese punkti kohaldamisala määratlemiseks tuleb meelde tuletada nendes viidatud menetluste iseloomulikke tunnuseid. Võrreldes korraldus-komitee menetlusega annab regulatiivkomitee menetlus nõukogule palju suurema rolli. Lisaks näeb teine erinevalt esimesest teatud tingimustel ette parlamendi sekkumise.

41 Arvestades neid erinevusi, tuleb „korraldusmeetmeteks, mis on seotud programmide rakendamisega" teise komitoloogiaotsuse artikli 2 punkti a tähenduses lugeda sellel eesmärgil kehtestatud üksikmeetmeid (vt selle kohta eespool viidatud kohtuotsus komisjon *vs.* nõukogu, punktid 15 ja 18) ja üldmeetmeid, mis on nendega tihedalt seotud ning mis paigutuvad põhiaktiga piisavalt välja arendatud raamistikku.

42 Forest Focuse määrusega loodud tegevuskava on kahtlemata ühenduse programm, nagu selgub ka mainitud määruse kaheksateistkümnendast põhjendusest.

43 Siiski võis nõukogu õigustatult leida, et Forest Focuse määrusega ei ole piisavalt välja arendatud Forest Focuse tegevuskava olulised sätted, et nende kohta võiks programmide rakendamisega seotud korraldusmeetmetena kehtestada üldmeetmeid:

— Forest Focus määruse artikli 4 lõikes 2, artikli 5 lõikes 5, artikli 6 lõikes 4 ja artikli 7 lõikes 3 viidatud seire ja vahendid tegevuskava parandamiseks ja arendamiseks;

— sätted, mis puudutavad riiklikke programme, mille kohta tuleb vastavalt artikli 8 lõikele 6 kehtestada üksikasjalikud rakenduseeskirjad võttes arvesse riiklikke, Euroopa ja rahvusvahelisi seiremehhanisme, et vältida täiendavat halduskoormust;

— sama määruse artikli 9 lõikes 6 osundatud teaduslik nõuanderühm;

— kõnealuse määruse artikli 10 lõikes 2 viidatud käsiraamatud, millega nähakse ette seiremeetodid;

— eraõiguslike asutuste, kelle liikmesriigid on määranud pädevaks organiks, kes juhivad heakskiidetud programmis ettenähtud tegevusi, heakskiitmise tingimused, mis kehtestatakse Forest Focuse määruse artikli 14 lõike 5 alusel vastuvõetavates üksikasjalikes eeskirjades;

— samas sättes viidatud tegevuskava ja eelkõige liikmesriikide ühendusepoolse rahastamise korraldamise üldine kontroll ja

— andmete edastamise kohustus, mis on liikmesriikidele pandud kõnealuse määruse artikli 15 lõikes 1 ja artikli 16 lõikes 3, mille eesmärk on edendada integreeritud andmete hindamist ühenduse tasandil ja võimaldada tegevuskava tõhususe hindamist ning mille sisu tuleb täpsustada kõnealuse määruse artikli 15 lõike 4 alusel vastuvõetavate rakenduseeskirjadega ja sama määruse artikli 16 lõike 3 kohaselt vastuvõetud juhistega.

44 Vastupidiselt komisjoni väidetule ei võimalda eespool viidatud LIFE kohtuotsus järeldada, et kõik käesolevas asjas kõnealused meetmed on korraldusmeetmed, mis on seotud programmide rakendamisega. Kui LIFE määruses oli ühenduse seadusandja väga täpselt määratlenud need põhimõtted, millest lähtuvalt komisjon võis liikmesriikide ettepanekul kiita heaks abikõlbulikke projekte, siis Forest Focuse määruse vastuvõtmisel on ta loonud vaid laia ja üldise tegevusraami. Nagu nähtub eelnevast punktist, tähendab see seega pigem täpse korralduse loomist kui juba selgelt piiritletud sätete rakendamist.

45 Eespool esitatud kaalutlustest järeldub, et antud juhul ei ole ühenduse seadusandja kaldunud kõrvale teise komitoloogiaotsuse artiklis 2 sätestatud kriteeriumitest. Seega ei olnud tal kohustust põhjendada Forest Focuse määruse artikli 17 lõikes 2 kehtestatud komiteemenetluse valikut.

46 Järelikult tuleb komisjoni hagi jätta rahuldamata.

Kohtukulud

47 Kodukorra artikli 69 lõike 2 alusel on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Kuna parlament ja nõukogu on komisjonilt kohtukulude hüvitamist nõudnud ja kuna viimane on kohtuvaidluse kaotanud, tuleb kohtukulud mõista välja komisjonilt. Hispaania Kuningriik ja Soome Vabariik kannavad sama artikli lõike 4 alusel ise oma kohtukulud.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (esimene koda) otsustab:

1. Jätta hagi rahuldamata.

2. Mõista kohtukulud välja Euroopa Ühenduste Komisjonilt.

3. Jätta Hispaania Kuningriigi ja Soome Vabariigi kohtukulud nende endi kanda.

Allkirjad